

Oponentský posudek na diplomovou práci Kateřiny Nohlové: „Techniques of Teaching English Vocabulary at Secondary School Level“

Diplomová práce vychází z problematiky vyučování slovní zásoby angličtiny na českých středních školách všeobecně vzdělávacího typu. Vzhledem k tomu, že dle diplomantčiny zkušenosti i získaných poznatků panují v této oblasti významné nedostatky, zabývá se i možnostmi, jak situaci napravit. Práce je vystavěna na zjištěních získaných z dotazníkového průzkumu. Závěry, které Kateřina Nohlová z průzkumu vyvozuje (tj. „nesoulad mezi učitelem a žákem“, s.86, a „nedostatky komunikace mezi studenty a jejich pedagogy v oblasti vyučovacích technik“, s.87), ji vedou k podpoře samostatného sebevzdělávání studentů. Odtud pak pramení i druhá část práce, která je věnována metodám a způsobům, jak se zdokonalovat v oblasti slovní zásoby, a zejména doplňkovým výukovým materiálům na našem trhu.

Jak vyplývá z výše uvedeného přehledu, diplomová práce sestává z několika logicky strukturovaných částí, které jsou víceméně vzájemně propojeny. Terminologie a teoretická východiska jsou na počátku diplomové práce jasně vymezeny. Cíl práce byl bezesporu uspokojivě splněn a daná problematika je dostatečně osvětlena. Diplomantka si zachovala objektivní a kritický odstup a její přístup k sebranému materiálu a vyvozené závěry jsou solidní.

K diplomové práci mám však několik dotazů. Nejedná se o zásadní kritické výhrady vůči postupu diplomantky, spíše jen žádost o doplňující vysvětlení, event. o drobné poznámky ke způsobu zpracování:

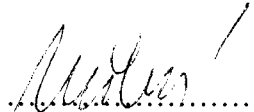
1. Je poněkud ke škodě práce, která se zabývá lexikální stránkou jazyka (!), že v anglickém textu je značné množství zejména lexikálních chyb. Jsou tu nedostatky v idiomatice angličtiny a kostrbatý způsob vyjadřování (členy, interpunkce, předložky, za všechny např. „following“ na s.2, „amount“ tamtéž, „contributed“ na s. 6, „able“ na s. 22, „regardless“ na s. 37 atd.). Tato skutečnost bije do očí zejména ve srovnání s poměrně kultivovaným způsobem vyjadřování v mateřském jazyce v českém resumé.
2. Kateřina Nohlová pracuje se sekundární literaturou poměrně málo kreativně. Většinou ji používá pouze pro ilustraci a vyjádření důležitého momentu ve vlastním výkladu. Z toho pro mne pramení dvojitý problém:
A/ Některé teoretické pasáže (kterých je v práci početně a jsou explikací či popisem různých metod) nejsou důkladně propojeny s tezemi samotné práce a připadají mi samoúčelné, např. k čemu vlastně slouží pro účel práce pasáže věnované paměti a úvodní pasáže kapitoly 3? (Mimořádně, přehlednosti práce příliš neprospívá skutečnost, že způsob číslování není důsledně dodržen a v obsahu jsou kapitoly číslovány římskými číslicemi, zatímco v samotném textu číslicemi arabskými.)
B/ Obdobně: Na straně 11 v popisu LTM (dlouhodobé paměti) jen konstatuje. Zajímalo by mne názor autorky diplomové práce a její komentář k této problematice. Jinak je celá pasáž samoúčelná a není vztažena ani aplikována k tématice diplomové práce. (A také: je tento internetový zdroj natolik věrohodný, aby zvrátil jiné teorie? Kde čerpala diplomantka informace o těchto jiných teoriích paměti? Viz formulace na s.11)
3. Specifika rozšiřování slovní zásoby prostřednictvím čtení je v kapitole věnované reading comprehension jen naznačena. Nebylo by např. vhodné v práci vůbec rozlišovat např. pasivní a aktivní slovní zásobu, tj. recognition vocabulary a active vocabulary?
4. Analyzované české příručky nejsou orientovány na slovní zásobu (na rozdíl od textů anglické či americké proveniencí v práci rozebíraných). Jsou to texty určené ke čtení a poslechu, tedy pro pochopení vyžadují i jiné a komplexní čtecí techniky (analytické,

interpretační, kritické, literární, kontextové atd.). Diplomantka by měla vzít víc v úvahu, co se vlastně děje, když čteme či posloucháme text, a jak jej zpracováváme. Po analýze tohoto procesu by měla vzít více v úvahu specifika a roli slovní zásoby. Pokud tomu správně rozumím (a pokud znám příručky, o kterých se v práci hovoří), jsou to publikace bytostně úplně jiné (seznamy slov apod.). Tento bytostně odlišný charakter srovnávaných děl by měl být více brán v úvahu.

5. Závěrečné části diplomové práce podávají víceméně shrnutí svou metod (self-instruction a Lexical Approach). Co postrádám, je však větší rozvedení toho, v čem spočívá atraktivnost a zejména využitelnost těchto metod pro vyučovací proces na SŠ. Tj. chybí mi více praktické aplikace a návrhů na konkrétní využití – tak, jak bylo slíbeno v úvodu („Our aim is to project the combination of some aspects of these two methods ... as one possible way of presenting English language...”, s.1, a posléze na s.88: „nabízíme několik konkrétních podnětů na základě výše zmíněných metod“). Těchto „konkrétních podnětů“ je po čertech málo a konec práce obsahuje pouze dost obecné fráze. Zde by se např. nabízelo lepší využití části zvané „Závěr“, která však v diplomové práci funguje překvapivě spíše jako opět další resumé opakující již mnohokrát zmíněné.

Přes uvedené nedostatky samozřejmě doporučuji diplomovou práci k obhajobě. Výše zmíněné výhrady se nedotýkají fundamentu práce, kterým je pro mne zejména empirická část práce (formulace a zpracování dotazníkového průzkumu a kritické zmapování knižního trhu) a její aplikace. Pohled diplomantky na danou problematiku je neotřelý a vybranou problematiku více než dostatečně postihuje. Předběžně hodnotím tuto diplomovou práci stupněm **mezi výborně a velmi dobře**. Toto hodnocení bude upřesněno na základě průběhu diplomantčiny obhajoby.

V Praze dne 13.9.2006

PhDr. Soňa Nováková, CSc., M.A.
oponent